

IDŐNEK JÁRÁSA

Gyönyörű nyelvünk játszadozásra ad lehetőséget az „idő” szavunkkal is. Az *időjárás* okozott gubancokat az elmúlt hetekben egész Európában (tágabban az egész világon), először jött a kivételes hőség, amely Észak-Európát is sújtotta erősen. A viszonylag védett Kárpát-medencében azért nem volt olyan súlyos a 35-36 °C-os csúcshőmérsékletű időszak, csak kellemetlen. Majd hirtelen jött az esős-viharos periódus, valóban komoly csapadékmennyiséggel (ebből szűkebb otthonom, Visnyeszéplak védettsége tűnt ki, hisz nálunk is hullott, de nem kirívó mértékben). S vajon mit hoz az őszi? Utó-nyarat vagy elő-telet? Klasszikus őszt biztosan nem.

Az *időnek* járása is meg volt változni, ha a mindenható EU úgy dönt. Már csak azon folyhat a diskurzus vajon a Nyári vagy a Téli időszámítás maradjon fent. Nyilván mindenki tudja, hogy a Téli a valóságos, de a többség a Nyárit pártolja, mert mi lenne, ha nyáron már este 8-kor lemenne a nap, s 3 után már kelne is. Brrr! Biztos egy darabig szokatlan lenne, de könyörgöm, hány éve vezették be nálunk? 40? S előtte nem volt furcsa, hogy „korán” kellett kelni? A fő „bűnös” az „áldás” azaz az elektromosság, a „villanyvilágítás” feltalálása lehetett (na meg kényelmi folyamányai a Televízió-Bámuláda, ámtógép-internet), hisz azóta a városokba s már a falvakban is eltűnt az éjszaka. Vajon jól van ez így? Tényleg ez a haladás? Vagy valamit, valamikor nagyon elrontottunk!!

namzi

(Kili idevágó megjegyzése: A székely ember szerint: „bolond az, aki azt hiszi, hogy ha levág a takarójából egy araszt, majd a másik végéhez hozzátoldja, akkor nem fog kilógni a lába...”)

Tartalom

Tartalomjegyzék

IDŐNEK JÁRÁSA.....	1
KISKÖZÖSSÉGI PERMAKULTÚRA TANFOLYAM.....	1
ZEBEGÉNY, GYÜTTMENT FESZTIVÁL, 2018.....	3
AZ ÖKOLÓGIAI INTÉZET ALAPÍTVÁNY GÖMÖRSZŐLŐSI OKTATÓKÖZPONTJÁNAK ŐSZI PROGRAMJAI.....	4
Konferencia: ÚJ NEMESÍTÉSI TECHNIKÁK ÉS A GÉNMODOSÍTÁS.....	5
Konferencia: Válság után, válság előtt?.....	6
BOLYAVÁRI ESTÉK.....	7
TERMÉSZET ÉS EMBER DISPUTA.....	8
Köszönet a segítőknek!.....	9

KISKÖZÖSSÉGI PERMAKULTÚRA TANFOLYAM

Szeretettel hívunk benneteket a következő 4 napos képzésre!

Ajánljuk, ha szeretnétek életteredet és életedet tudatosan megtervezni és közelebb kerülni a rendszerszerű összefüggések átlátásához.

Ajánljuk, ha részt vettél két napos bevezető képzésen, és akkor is, ha még nem, de hallottál már a permakultúráról, és szeretnél benne elmélyedni.

Ajánljuk azoknak is, akiket érdekel a Nyími Öko Közösség, amely a tananyaggal teljes mértékben

azonosulni tud, és magáénak érzi annak kertészeti, társadalmi, és szociális elveit.

Külön ajánljuk Átalakulóknak, Gyüttmenteknek, Kisközösségek tagjainak!

Trénerünk a 4 nap alatt:

Bérces Dóri, gyakorló kertész, a 2017-es kunszállási PDC házigazdája.

Kardos Etelka, a Magyar Permakultúra Egyesület elnöke, Nagyszékelyről.

Mindketten részt vettek a tananyag kidolgozásában, és PDC-t végzett oktatók.

Az egyik napon **Baji Béla**, a hazai permakultúra egyik meghatározó alakja is csatlakozik hozzánk, és megosztja velünk tapasztalatait.

Létszám: A képzés maximális létszáma 15 fő. A helyek a jelentkezési díjak befizetésének sorrendjében töltődnek be.

Időpont: 2018. szeptember 13-16., (csütörtöktől vasárnapig)

Helyszín: 8612 NYIM, Rákóczi u. 4.

A tetőn napelemek vannak, ház kapujára pedig ki van írva, hogy Nyimi Öko Közösség

Autóval: Siófoktól a 65-ös úton Ságvárig, ahol ki lesz táblázva Nyim.

Tömegközlekedéssel: Buszok indulnak Siófokról (menetrendek.hu alapján): 16:10, 16:45, 19:40, 22:30 időpontokban.

Jelentkezés:

A jelentkezési lapunkat itt tölthetitek ki: <https://goo.gl/forms/cg7VDhJ0GdgU3vgg2>

A jelentkezés 15.000 Ft előleg, vagy pedig a teljes részvételi díj befizetésével válik véglegessé.

Ennek határideje: 2018. szeptember 3. illetve amíg a helyek be nem telnek.

Részvételi díjak:

Szobában ágyneművel: 37.000 Ft

Saját sátorban: 32.500 Ft

Közelből bejáróknak: 28.500 Ft

Különböző mértékű felajánlásokkal támogatható a szűkösebb anyagi kerettel rendelkező tanulók részvétele.

Kérjük, jelezd felénk, ha gondot okoz a normál ár kifizetése, támogatás esetén tudunk segíteni.

Étkezés:

A tanfolyam ára minden nap egy vegetáriánus ebédet tartalmaz.

A reggeli és a vacsora batyus, ezért mindenki hozzon magával olyan ételeket erre a 4 napra, amiket szeret, és szívesen megosztana másokkal is.

A tanfolyam elején kovászos kenyeret sütünk együtt, ami biztosítja az étkezésekhez a friss és helyi kenyeret.

További információ:

A tanfolyam szabad esti óráiban lehetőség lesz a képzők és házigazdák saját tapasztalatairól, projektjeiről bővebben hallani és beszélgetni. Annak is örülünk, ha hoztok saját élményanyagot megmutatni, tudást megosztani.

Kisgyerekeseknek gyerekfelügyeletet sajnos nem tudunk biztosítani.

Aki gyermekével érkezne, mindenképp egyeztessen velünk, mielőtt jelentkezne a tanfolyamra.

A programmal és a jelentkezéssel kapcsolatos bármilyen kérdés esetén, kérjük, ide írjatok:

info@felkelonap.hu



IV. GYÜMÖLCSÉSZ NAP, RÁKSI

A Kárpát-medencei Gyümölcsész Hálózat Dunántúli szervezői rendszeres találkozási lehetőséget kínálnak az alkalmazkodó gyümölcsészet iránt érdeklődőknek

HELYSZÍN: RÁKSI, HELYI TERMELŐI PIAC

IDŐPONT: 2018. SZEPTEMBER 15. SZOMBAT 9:30 ÓRÁTÓL

PROGRAM:

Gyümölcsfeldolgozási technikák kisléptékben

KULCSÁR BALÁZS:

Gyümölcsfeldolgozás egy biogazdaságban - sikerek és tanulságok

LANTOS TAMÁS:

Gyümölcspréselés a gyakorlatban: a prés elemeinek bemutatása és friss gyümölcslé előállítása

ZAJA PÉTER:

Gyümölcsaszalás a nap erejével - élő bemutató

DARÁZSI ZSOLT:

Szőlő és szőlőlé tartósítási módszerek

Gyümölcsmustra hozott gyümölcsökből

A részvétel ingyenes. Kérjük, aki árusítani szeretne, az ebbéli szándékát legkésőbb szeptember 12-ig jelezze!

További információk: Zaja Péter: 30/974-2567, namzi@tvm.hu



ZEBEGÉNY, GYÜTTMENT FESZTIVÁL, 2018

Morzsák s erősen szubjektív gondolatok a találkozóról

Sok összetevője van annak, hogyan érzi magát valaki egy Fesztiválon: programok, előadások minősége, barátokkal való találkozások, az időjárás szeszélye, érzelmi állapot stb. Bár viszonylag kevés időt töltöttem a találkozón, számomra kivételes jelentőségű volt ez a szűk pár nap. A programok bősége az előző évekéhez hasonló volt, nehéz volt választani, mire is üljön be az ember. S maga a helyszín is élménygazdag háttérrel adott a Fesztiválnak. Az előadások mellett számomra a találkozások ideje volt ez. Sokadjára is rá kellett döbbernem, hogy az ilyen háttérbeszélgetéseknek mekkora jelentősége van - számos jó kezdeményezés előmozdítója, új ötletek elindítója, barátságok, kapcsolatok katalizátora.



Az időjárás ugyan nem fogadta kegyeibe az ideit találkozókat, hisz többször is szakadt az eső, de a nehézségek összehozták az embereket, s így volt ez most is.

Ha csak a különféle műhelycsoportokat („Tereket”) felsoroljuk, már érzékelhető a Fesztivál sokszínűsége.

- Közösségek udvara
- Gyógyító tér
- Gazdálkodók tere
- Élettér
- Nyílt tér
- Zengő Pagony
- Zenei programok

Volt zsongás, fiatalos lendület, valóban érdekes s értékes produkciók, kézműves műhelyek, koncertek széles skálája, s mi szem-szájnak ingere. A kosárfonás képzéstől kezdve a szalmaház, kenderház, földház építésén át a permakultúrás képzésig mindenki meglegelthette a kedvére valót. Gyermekprogramok (Zengő pagony), körültekintés az alternatív iskolatípusok hazai kínálatában. Az előadók szakterületük legkiválóbbjaiként jöttek tudásukat átadni. S akkor még nem is említettem a MÉH-hez tartozó vagy szorosan kapcsolódó barátaink előadásait (teljesség igénye nélkül): Lantos Tamás „alkalmazkodó gyümölcsészet a falusi élet jobbításában” címmel, Baji Béla a Permakultúráról, Gyulai Iván mélymulcsos kurzusa, Pabló a Közösségek udvarában, Kardos Etelka a nagyszékelyi közösségi gazdálkodásról, Kükedi Zsolt falufejlesztési gondolatai, Szabadkai Andi közösségi étel-értékesítés jogi vonatkozásairól, Szombathelyi Tibor „Az önellátás buktatóiról”, Lénárt István a Kacár tanyáról stb. tanította, lelkesítette tapasztalataival, tudásával az érdeklődőket.

És természetesen az Oszkói Fesztivál után a (majdnem) Zéró Hulladék célkitűzéseit is újra megszervezték-megcsinálták a szervezők, erről bővebben: <http://gyuttmentfesztival.hu/zero-hulladek/>

No meg a Mátka fogó projekt is nagyon tetszett, bár most már ebben tényleg nem vagyok érintett...

S vajon mi lesz jövőre? Érvényes lesz vajon a klasszikus kívánság: „Jövőre, veletek, ugyanitt!”. Vagy máshol?

namzi

AZ ÖKOLÓGIAI INTÉZET ALAPÍTVÁNY GÖMÖRSZŐLŐSI OKTATÓKÖZPONTJÁNAK ŐSZI PROGRAMJAI

2018. szeptember 14-16. Mélymulcsos tréning önkéntes munkával

Az ember és környezetkímélő kertművelés alapjai – Mélymulcs a gyakorlatban – három napon át – ingyenes képzés, önkéntes munkáért cserébe!

A mélymulcsos gazdálkodás egy új megközelítés a kertművelésben, amely egyszerre kíméli időnket, fizikai erőnket, pénztárcánkat és környezetünket.

Az érdeklődők az azonos című filmből ismerhették meg a módszert. A gyakorlatban azonban számos kérdés merül fel, amelyekre most választ kaphatnak az Ökológiai Intézet Gömöraszőlősi Oktató Központjában, egy két napos gyakorlati képzés keretében.

A képzés időpontja 2018. szeptember 14-15-16. (péntek-szombat-vasárnap)

Az érdeklődőket szeretettel várjuk Gömöraszőlősen, szeptember 14-én pénteken, 10.00 órakor.

A képzést Gyulai Iván, az Ökológiai Intézet Alapítvány igazgatója tartja.

A technológiáról készült kisfilm az alábbi linken található: <https://www.youtube.com/watch?v=uHcJO88tX5E>

Helyszín: Gömörszőlős, az Ökológiai Intézet Alapítvány Oktatóközpontja, Gömörszőlős Kassai út 37-39.
Külső helyszín: Szuhafoő

A képzés ingyenes, a szállás, étkezés valamint a képzés díja terveink szerint a három nap alatt nyújtott segítsége lesz a résztvevőknek. A mélymulcsos kertben végzett munka egyben gyakorlati oktatás is lesz. Részvételi szándékát kérjük, jelezze a lent megadott elérhetőségek valamelyikén. A tréningen maximum 20 fő vehet részt, a regisztráció jelentkezési sorrendben történik.

2018. szeptember 29-30. Mélymulcsos tréning

Az ember és környezetkímélő kertművelés alapjai – Mélymulcs a gyakorlatban

A képzés időpontja 2018. szeptember 29-30. (szombat-vasárnap)

Az érdeklődőket szeretettel várjuk Gömörszőlősön, szeptember 29-én, szombaton 10.00 órakor.

A képzést Gyulai Iván, az Ökológiai Intézet Alapítvány igazgatója tartja.

A technológiáról készült kisfilm az alábbi linken található:

<https://www.youtube.com/watch?v=uHcJO88tX5E>

Helyszín: Gömörszőlős, az Ökológiai Intézet Alapítvány Oktatóközpontja
3728 Gömörszőlős Kassai út 37-39.

Külső helyszín: Szuhafoő

A képzés díja 20.000 Ft/fő, mely tartalmazza a szállás árát (2-3 ágyas szobákban) az étkezés költségét (szombat ebéd, vacsora, vasárnap reggeli és ebéd) valamint a képzés díját.

2018. október 27-28. I. Mélymulcsos találkozó

Már négy év eltelt, mióta első tréningünket meghirdettük. Azóta húsz alkalommal volt mulcsos hétvége, s legalább háromszázan találkoztak e módszerrel Gömörszőlősön, s hallgatták Gyulai Ivánt, a módszer atyját. Idén ősszel találkozót szervezünk gyakorló mélymulcsosok részére.

Találkozunk, osszuk meg tapasztalatainkat egymással, beszéljünk! S nézzük meg újra a Szuhafoőn található mulcsos kertet!

Örömmel fogadjuk a beszámolókat, képeket, akár egy kis előadás formájában is.

A találkozó időpontja:

2018. október 27-28., szombat-vasárnap.

Helyszíne:

Ökológiai Intézet Alapítvány Gömörszőlősi Oktatóközpontja 3728 Gömörszőlős Kassai út 37-39.

A részvétel díja

Szállással, étkezéssel 15.000 Ft/fő, szállás, étkezés nélkül 4.000 Ft/fő/nap.

Érdeklődés, bővebb információ, regisztráció:

Vigh Andrea

Telefonszám: 0620/4076875

E-mail cím: rea.vigh@gmail.com

Szeretettel várunk, visszavárunk mindenkit!

Konferencia: ÚJ NEMESÍTÉSI TECHNIKÁK ÉS A GÉNMODOSÍTÁS

Időpont: 2018. szeptember 11. (kedd), 9.30 - 15.00

Helyszín: Alapvető Jogok Biztosának Hivatala, 1051 Budapest, Nádor u. 22.

Szervezők: a Jövő Nemzedékek Szószólója, az Országgyűlés Fenntartható fejlődés bizottsága, a Magyar Természetvédők Szövetsége, a Magyar Biokultúra Szövetség és a Közép-magyarországi Zöld Kör

Az utóbbi hónapokban egyre inkább napirendre kerül az „új nemesítési technológiák” témaköre, amely egyes szakmai és társadalmi szereplők szerint sokkal precízebb módszer és biztonságos, míg mások szerint ugyanúgy kockázatos, mint az eddigi GMO technikák. Júliusban közzétette döntését a kérdésben az Európai

Unió Bírósága, amely szerint az új technológiákkal előállított szervezetek GMO-nak minősülnek, így alá kell vetni őket az uniós élelmiszerbiztonsági és környezeti hatásvizsgálatoknak, és biztosítani kell a génmódosítás jelölését a fogyasztók számára. A konferencia során szeretnénk megvizsgálni e technikák lehetséges környezeti, társadalmi, gazdasági kockázatait és hatásait, és az Európai Unió Bírósága döntését követő teendőket a döntéshozók, hatóságok és a társadalom részéről.

Tervezett program

9.30-12.00

- **Bándi Gyula**, a jövő nemzedékek szószólója
- **Nagy István**, agrárminiszter
- **Rádi Feríz**, kukoricanemesítő, Kiskun Kutatóközpont
- **Dudits Dénes**, akadémikus
- **Darvas Béla**, a Magyar Ökotoxikológiai Társaság elnöke
- **Bardócz Zsuzsa**, biokémikus

Kérdések és válaszok

12.30-15.00

- **Schmuck Erzsébet**, az Országgyűlés Fenntartható fejlődés bizottsága elnöke
- **Font Sándor**, az Országgyűlés Mezőgazdasági bizottsága elnöke (felkérés alatt)
- **Papp Gergely**, a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara álláspontjának képviselője (felkérés alatt)
- **Fodor László**, egyetemi tanár, Debreceni Egyetem ÁJK
- **Heidemarie Porstner**, Global 2000 / Föld Barátai Ausztria
- **Homoki Hajnalka és Roszik Péter**, Magyar Biokultúra Szövetség

Kérdések és válaszok

15.00 A konferencia zárása

Levezetők: **Bándi Gyula**, a jövő nemzedékek szószólója és **Farkas István**, a Magyar Természetvédők Szövetsége ügyvezető elnöke

A részvétel ingyenes, de regisztrációhoz kötött. Jelentkezéshez kérjük, töltsse ki az adatlapot az <https://goo.gl/forms/pKKi0qfrVxYrD0AS2> linken.

A jelentkezési határidő: 2018. szeptember 7. péntek.

Kérjük, mielőbb jelentkezzen, mert túljelentkezés esetén a regisztrációt hamarabb lezárjuk.

További információ: konferencia@mtvsz.hu, +36-1-216-7297

Konferencia: Válság után, válság előtt?

A fenntartható fejlődés esélyei a világgazdasági válság után tíz évvel

Időpont: 2018. szeptember 20. (csütörtök), 9.30 - 14.00

Helyszín: Országgyűlés Képviselői Irodaháza, I. emelet I. számú tanácsterem

Tíz esztendővel ezelőtt, 2008. szeptember 15-én kért csődvédelmet a Lehman Brothers Holdings Inc., amivel elkezdődött a közelmúlt legnagyobb pénzügyi és gazdasági válsága, és lavinaként indultak el fenntarthatatlan pénzügyi folyamatok. A válság az egész világon és hazánkban is jelentős problémákat okozott.

Tanultunk-e a tíz évvel ezelőtti válságból? Milyen a hazai és a globális adóssághelyzet, milyen

kockázatokkal kell szembenéznünk? A jelenlegi gazdasági világrendben lehetséges-e egy fenntarthatósági jövőkép megvalósítása? Ezekre a kérdésekre keresünk választ neves hazai és nemzetközi előadók segítségével konferenciánkon.

Szervezők: az Országgyűlés Fenntartható fejlődés bizottsága, Magyar Természetvédők Szövetsége

Program

09.30 Megnyitó: Schmuck Erzsébet, az Országgyűlés Fenntartható fejlődés bizottságának elnöke

09.45 Székely János püspök, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia Caritas in Veritate Bizottsága elnöke: A katolikus társadalmi tanítás és a gazdasági igazságosság

10.15 György

László, gazdaságstratégiaért és szabályozásért felelős államtitkár, Innovációs és Technológiai Minisztérium: Mit tett, tesz Magyarország a gazdasági válság kockázatának csökkentéséért?

10.45 Bodo Ellmers, European Network on Debt and Development: A globális adósságválság kockázatai

Kérdések és válaszok

11.40 Kávészünet

12.00 Csath Magdolna, a Szent István Egyetem emeritus professzora: Növekedés vagy fejlődés: fenntarthatósági dilemmák

12.20 Pogátsa Zoltán, a Soproni Egyetem docense: A 2008 utáni gazdasági válság Amerikában, Európában és Magyarországon

12.40 Joób Márk, a Soproni Egyetem címzetes egyetemi tanára: A pénzügyrendszer a fenntarthatóság tükrében: aktuális problémák és megoldási javaslatok

Kérdések és válaszok

13.45 Zárszó: Bencsik János, az Országgyűlés Fenntartható fejlődés bizottságának alelnöke

14.00 A konferencia zárása, szendvicsebéd

Levezető: Bencsik János, az Országgyűlés Fenntartható fejlődés bizottságának alelnöke és Farkas István, a Magyar Természetvédők Szövetségének ügyvezető elnöke A konferencia angol nyelvű előadása magyar szinkrontolmácsolással zajlik.

A részvétel ingyenes, de regisztrációhoz kötött. Jelentkezéshez kérjük, töltsse ki az adatlapot a <https://goo.gl/forms/4qH5SzudVDhmG6DC2> linken. A jelentkezési határidő: 2018. szeptember 17., hétfő.

Kérjük, mielőbb jelentkezzen, mert túljelentkezés esetén a regisztrációt hamarabb lezárjuk.

További információ: rendezveny@mtvsz.hu, +36-1-216-7297

A rendezvény az Európai Unió pénzügyi támogatásával valósul meg. Az ott elhangzottakért a Citizens for Financial Justice és a Magyar Természetvédők Szövetsége felel, és azok nem szükségszerűen egyeznek meg az Európai Unió véleményével.

BOLYAVÁRI ESTÉK

Kedves Fészekmelengető Barátaim!

Elkezdjük a 40. évet, amihez mindnyájunknak jó egészséget, testet-lelket-gondolatot gyarapító munkálkodást, együttléteket kívánok.

Minden alkalom olyan, amilyenné tesszük, amivé válunk. Emiatt bizakodva nézek eljövendő közös találkozóinkra-tennivalóinkra.

Továbbra is örömmel és jó szívvvel hívunk, tisztelettel, szeretettel várunk Bolyavári-találkozó alkalmaira!

Szeptember 14-én, péntek, 7 óra: Vendégünk ifjabb Csoóri Sándor

"Szabad nép tesz csuda dolgokat."

Tisztelet a falusi, pusztai ősöknek, a hagyományőrző népnek, akik megőrizték viseletükben, meséikben, dalaikban, jeles- és mindennapjaikban, a magyar életszemlélet istenes jelképeit: ősvallásunk titkait.

Tisztelet a tudós elődöknek, a lelkes hagyomány kutatóknak, akik tudatos munkájukkal összegyűjtötték a sok

ezer éves hagyatékot, segítséget adva a mindig újjászülető utókornak az emberi művelődéshez.

Útravaló / A jobb oldal és a bal oldal kettősségének egyesítése a zenélni tanulás. Ha tudja a balkéz, mit tesz a jobb abból kerekedik jó zene. Jól játszani a világban csak szabadon lehet.

Ezért a jó magyar szellemből eredő szabadságot, amit ebben a könyvben összegyűjtöttem, további játéknak kínálok fel a szabadulni vágyóknak, abban bízva, hogy az új játékok, új varázsjelek, új dallamok, új versek előbb-utóbb termőre fordítják magyar ugart, minden nemzet örömére. Amit ebben a könyvben leírtam, az amit magam is gyakorlok a Szent Zene Rend szerint.

Szeptember 20-án Őszi napéjegylenőség köszöntése a Cédrusnál / csütörtök, hat óra.

Találkozás-indulás hat órakor Széll Kálmán Téren, az óra alatt

Megemlékezés az ünnep lényegéről

A Sárlos Boldogasszony Ünnep (nem azonos az ugyanilyen néven ismert katolikus ünneppel, annak időpontja is más!), a megérett termés betakarításának, a bőségnak és az igazságos elosztásnak az ünnepe.

Időpontja az őszi napéjegylenőség idejére esik. Innentől a téli napfordulóig a nappalok egyre rövidülnek.

Ideje fölkészülni a télre, és ahogyan a természetben megfigyelhető az erők visszavonulása és töltekezése,

úgy jó, ha mi is szentelünk időt visszavonulásra, tünődésre, töltekezésre, hogy aztán megújult erőinket tetteinkben nyilváníthassuk. Kiváló ez az időszak arra is, hogy eltöprengjünk életünk rendjén, születés és halál mibenlétén és szerepén életünkben. A gazdag termés, a bőség megünneplése alkalmat ad arra is, hogy egy igazságosabb elosztás lehetőségeit keressük. Hálás szívvel megköszönjük a gazdag termést, az égi gondoskodást, áldást és oltalmat, amit ezévi munkánkra kaptunk, és kérjük ezt továbbra is.

A gondviselésbe vetett bizalommal, a harácsolás mellőzésével, irgalmas szívű és szeretetteli bánásmóddal, igazságos elosztással mutatjuk ki hálánkat. Meg ezzel a szertartással és áldomással. A bő termésből juttatunk az égieknek, embertársainknak és állat-testvéreinknek is.

Szeptember 28-án 19 órakor Váradi-Kálmánchey Zsuzsanna: Budaságom története - Szűz anyaság, MAGos tudás és papkirályi örökség a mai Magyarországon

A budai hegyek között, a Pilissel szemközt élt az idők végezetén egy lány. Anya volt és szűz is, szegény is és gazdag is, árva is és nem is. A mese folytatódik szeptember 28-án este a Bolya-fészekben.

Elérhetőségek:

BolyaFészek, 1067 Budapest, Csengery utca 62/b. fsz. 1.

Távbeszélő: 312-68-77, távlevél: bolyanyo@freemail.hu és bolyapo@gmail.com

TERMÉSZET ÉS EMBER DISPUTA

Oravecz Imrével

2018. március 9-én az ELTE Humánökológia disputára érkezett Oravecz Imre (Kossuth-díjas magyar költő, író és műfordító), akinek néhány művét (többek között: Halászember, Ondrok gödre, Ókontri) Takács-Sánta Andrással egy másfél órás elbeszélgetés keretein belül vitatták meg, kifejezetten humánökológiai szempontból.

Ezek az alkotások nagyobb részt a szerző szülőfalujáról, Szajláról (a Mátra lábánál található) és az ottani, mindennapi életről szólnak, így a művek egyfajta szociografikus műfajt is képviselnek.

Az első kérdés is erre vonatkozott: mennyire volt a régi paraszti társadalom ökológikus, illetve, hogy vissza lehet e térni ehhez az életmódhoz. Imre szerint ez alapvetően egy gyermek felvetés, hiszen más idők voltak, más volt az „emberanyag” is. Imre első indoklása az volt, hogy fel lehet vetni például, hogy akkoriban nem szemeteltek, de hiszen nem is volt szemét, szerinte könnyű volt nem szennyezni a környezetet. Gyerekkorában a fogalmat sem ismerték, akik dohányoztak is, a Szabad Nép újság szélét szakították le ebből a célból. Oravecz Imre elmondása alapján ezek a paraszti gazdaságok szinte teljesen önfenntartóak voltak, nem volt ilyen szempontból külső kiszolgáltatottság, és csak minimális mennyiségben hoztak be kívülről dolgokat (élesztő, szög, só). Az ember és természet viszonyával kapcsolatban is érdekes megvilágítása volt Imrének, az akkori paraszti ember nem gondolkodott ezen, nem moralizált ezen. Az

állatok fontosabbak voltak, mint az emberek, ha a ló megsérül kihívták az állatorvost, ha egy ember megbetegedett, akkor nem hívtak orvost hozzá, mert túl drága volt. Emiatt sok volt a halálozás, de nem volt akkora a halál miatti moralizálás, mint manapság. Ehhez viszont szükség volt az Istenhitre, hogy a halál az nem a vége valaminek. A természet és ember viszonyában Imre által kiemelten megemlíti az erdő fontossága, a gombaszedés, makkoltatás, a vadállomány, tűzifa és búvóhely tekintetében. Másik fontos momentum, hogy volt egy erős közösség, ahol voltak írott és íratlan szabályok, amiket mindenkinek be kellett tartania. Fontos volt, hogy ki, mit gondolt a másiktól, ez egyfajta kontrollt adott az embereknek önmagukkal szemben. Érdekes volt, mikor megemlíti az evés jelentőségét, amit az akkori városi ember sem értett, azért éltek, hogy dolgozhassanak és azért dolgoztak, hogy ehessenek. Imre ezt nem tüntette fel pozitív momentumként, de jelentősen hangsúlyozta az étel élvezeti értékének akkori fontosságát. Ugyanakkor azt is megemlíti, hogy nem illett kövérnek lenni, mert az azt sugallta volna, hogy az ember nem dolgozik.

A parasztság tragédiája már a jobbágyság megszüntetésével elkezdődött és a TSZ-esítés csak véglegesítette. Azzal, hogy az emberek földjeit, állatait, szerszámaikat elvették, nemcsak a megélhetését vették el, hanem méltóságától és identitásától is megfosztották, kizsákmányolták. A rendszerváltás utáni kárpótlási jegyekről is olyan „legendák” terjedtek el, hogy ha valaki visszaigényli a földjeit, akkor nem kap nyugdíjat. Imre szerint egyfajta kulturális genocídium történt, magát a kultúra hordozóját, ezt a réteget semmisítette meg az az időszak. Emiatt nem lehet, képtelenség visszahozni ezt a régi paraszti életmódot, gondolkodást. Az író szerint ma már nincs olyan ember, aki paraszt akarna lenni, és régen maga a parasztember sem akart paraszt lenni. Ez egyfajta beleszületett kényszer volt, mert az embereknek nem volt más választása. A rendszerváltás után sokan azért nem vágtak bele ebbe, még ha a tudásuk meg is volt hozzá, mert azt gondolták, hogy nem éri meg. Emiatt ennek az életmódnak az újjáélesztése ebben a kereskedelmi társadalomban nem reális. Imre véleménye szerint valami végleg elveszett... András azonban itt közbeszúrt egy vitapontot azt hangsúlyozva, hogy ők, humánökológusként éppen az ilyen és ehhez hasonló kezdeményezéseket kutatják, és igenis sokan vannak, akik szeretnék ehhez az életmódhoz visszatérni. Imre szerint azonban az akarat nem elég, de leginkább a tudás hiányzik, szerinte nem tudja az erre vállalkozó ember, hogy mit vállal. András azzal érvelt, hogy ugyan vannak, akik elbuknak, de vannak sikeres kezdeményezések is. Példának említette Visnyeszéplakot, kiemelve azt, hogy az ott lakók gazdálkodásból élnek. Imre ugyanakkor (úgy érzem), hogy kételkedve és nehezen fogadja el ezt, illetve szorosan ehhez kapcsolódik, hogy hasonló kezdeményezésekről, megvalósulásokról nem hallott.

Ezzel szorosan összekötve András megkérdezte, hogy az író szerint mennyire fontos a meggyökerezettség, egy adott tájhoz való hűség ragaszkodás. Imre véleménye egyértelműen azt mutatta, hogy fontos lenne, de ez régen ugyancsak szigorúbb volt, akár falu szinten is sokkal zártabb közösségek voltak (nem lehetett büntetlenül átmenni a szomszéd falukba). Ma már azonban a túlzott homogenizálódás jellemző.

Oravecz Imre véleményem szerint rendkívül érdekes, saját tapasztalatból adódóan reális, ugyanakkor egyedi szemléletmódot adott át ezen a beszélgetésen a régmúlt idők paraszti életmódjáról, társadalmáról. Ahogy ő is mondta, egy álomvilágba fojtott túlidealizált képet semmiképpen nem szerencsés ezzel az életmóddal azonosítani... ugyanakkor a mai, foltozgatott és gyökértelen társadalommal ellentétben az működött.

Prohászka Viola

Köszönet a segítőknek!

A fényképező géppel kapcsolatos kérésemre-felhívásomra jó pár segítő szándékú levelet, valamint utalást kaptam. Igyekszem megtalálni a legoptimálisabb megoldást, s egy olyan használható gépet beszerezni, amit hosszú távon megbízhatóan használhatunk majd a közösség céljaira.

namzi

A Magyar Élőfalú Hálózat e-hírlevelét

Szerkesztette: Zaja Péter: namzi@tvn.hu, Prohászka Viola: [<prohaszka.viola@gmail.com>](mailto:prohaszka.viola@gmail.com)

Lektor: Kilián Imre [<kili@gyurufu.hu>](mailto:kili@gyurufu.hu)

Régi hírleveleinket itt olvashatjátok: <http://www.elofaluhalozat.hu/e-meh.php>

Munkánkat segíti: A Magyar Élőfalu Hálózat, Visnyeszéplaki Faluvédő és Közművelődési Egyesület és a Természetes Életmód Alapítvány
Tevékenységünket támogathatja anyagilag a Visnyeszéplaki Faluvédő és Közművelődési Egyesületen keresztül: OTP 11743002-29912371